

NEWSLETTER

2018.

juni



# ODRŽIVIM RAZVOJEM U SADAŠNJOSTI DO VIZIJE BUDUĆNOSTI

**U subotu, 9. juna 2018. godine, održan je još jedan u nizu mjesečnih sastanaka stipendista Fondacije Hastor, a prostorije ASA Prevent grupacije su i ove subote bile krcate uspješnim mladim ljudima, željnim da saznaju nešto novo i ojačaju spone zajedništva. Prisutni stipendisti su imali priliku prisustvovati druženju na kojem se govorilo o izuzetno značajnoj i aktuelnoj temi, koja se odnosi na održivi razvoj te se uključiti u promišljanje o tome kakvu Bosnu i Hercegovinu žele izgraditi do 2030. godine.**

Ovomjesečni sastanak je, kao i svaki dosad, protekao u duhu zajedništva. Ono što je obilježilo ovomjesečni sastanak je bilo predavanje Aide Salkić, menadžerice korporativnih komunikacija ASA Prevent grupacije, o ciljevima održivog razvoja, kako u kontekstu poslovnog svijeta u BiH, tako i na globalnom nivou.

Najbolji pokazatelj toga koliko je održivi razvoj neophodan u današnjem svijetu su UN-ovi Globalni ciljevi održivog razvoja postavljeni 2015. godine, čije je ispunjenje planirano za 2030. godinu. Ovih 17 osnovnih ciljeva je međusobno isprepleteno te je postizanje održivog razvoja moguće samo ukoliko se svaki pojedinac, kompanija i država odluči obavezati da će svoje djelovanje podrediti ovim ciljevima. Sfere društva, privrednog razvoja i okoliša čine tri aspekta održivog razvoja, te tako odgovorno i savjesno poslovanje kompanija ne utječe samo na ekonomski razvoj i napredak zajednice, već potpomaže rješavanju brojnih drugih pitanja i društvenih problema. Iz ovog razloga je predavanje Aide Salkić otpočelo kratkim videom kojim su predstavljene



trenutne aktivnosti i područja djelovanja Prevent-a, a pred prisutne stipendiste Fondacije Hastor je stavljen važan zadatak: da razmisle koja je njihova vizija Bosne i Hercegovine do 2030. godine i da istaknu ciljeve za koje smatraju da se trebaju naći u viziji ASA Prevent grupacije. Prije ovog glavnog zadatka, stipendisti su trebali promisliti o tome da li se i koje kompanije u BiH zalažu za ispunjenje sljedećih ciljeva: zaštita okoliša i efikasno korištenje resursa, briga za uposlenike, kvalitetno obrazovanje, transparentnost, podrška društvenoj zajednici, inovacije i infrastruktura. Stipendisti su se željno uključili, a nemali broj njih je, pored drugih kompanija i organizacija, istakao posvećenost Fondacije Hastor kada su u pitanju kvalitetno obrazovanje i razvoj društvene zajednice.

Briljantnost mlađih umova je najviše došla do izražaja u nastavku sastanka kada su se u sklopu naredne aktivnosti stipendisti podijelili u grupe i razmjenjivali mišljenja o tome kakva bi Bosna i Hercegovina trebala biti do 2030. godine. Predstavnici grupa su

podijelili zaključke do kojih su došli grupnim radom, a problemi i ciljevi kojih su se dotakli uključuju besplatno visoko obrazovanje, zadržavanje stručnog kadra u BiH, rješavanje situacije u zdravstvu, racionalno korištenje prirodnih resursa itd. Ipak, ono što je bilo primjetno u viziji svake grupe je želja za cjelovitom i ekonomski stabilnom Bosnom i Hercegovinom, odnosno, riječima jedne od grupa, „zemljom u koju se njeni potomci vraćaju, a ne odlaze“. Na spomen podjela koje vladaju u BiH, učitelj Ramo se osvrnuo oko sebe i rekao da je upravo prostor na kojem su stipendisti okupili, prostor Fondacije Hastor, mjesto na kojem nacionalne i religijske podjele nestaju. Učitelj je potom sa stipendistima podijelio svoju viziju, utemeljenu na čovječnosti i želji da se pomogne

drugome; biti čovjekom prije svega je najbitniji korak koji možemo poduzeti i to je korak koji će ovoj zemlji donijeti prosperitet i stabilnost.

O ovoj temi će biti riječi i na narednom sastanku koji će uslijediti nakon konferencije „Poslovna zajednica i ciljevi održivog razvoja“. Stipendisti Fondacije Hastor su dobro došli na ovu konferenciju u cilju još produktivnije diskusije u julu, iako je neophodno naglasiti da su i tokom današnje diskusije stipendisti iznova pokazali svoju razboritost i posvećenost pitanjima od globalnog značaja.

Mia Babić



# OKRUGLI STOLOVI

**PrilikaPlus**  
Ulaganjem u ljude do veće konkurentnosti

**Fondacija Hastor u saradnji sa Prevent grupacijom upriličila okrugle stolove na temu usklađenosti obrazovanja s potrebama industrije: mladi sa zanimanjima srednjih stručnih škola imaju budućnost u BiH!**

U prethodna dva mjeseca Fondacija Hastor upriličila je dva okrugla stola na kojima se diskutovalo o formalnom obrazovanju u FBiH, odnosno, praktičnoj nastavi kroz rad te o stručnom osposobljavanju u funkciji zapošljavanja. Prvi okrugli stol održan je 17. maja u Travniku, dok je drugi upriličen 12. juna u Sarajevu.

Prvi okrugli stol na temu „Formalno obrazovanje u FBiH: Praktična nastava kroz rad/Iskustva i aktivnosti“, s posebnim osvrtom na Srednjobosanski kanton, održan je u Travniku. Cilj ovog okruglog stola bio je prezentiranje iskustava obuke koja se u okviru nastavnog plana i programa svakako obavlja, te koja se sada, uz iskorak proaktivnih škola i kompanija,

**Sarajevo**



Veliki problem trenutno jeste neusklađenost obrazovnog sistema, odnosno formalnog obrazovanja s potrebama tržišta rada. Alarmirajući je i zaključak koji su donijeli panelisti okruglih stolova, a to je da će poslodavci u Bosni i Hercegovini u budućnosti biti prisiljeni da uvoze radnu snagu, jer se i nakon visokoškolskog obrazovanja stvaraju kadrovi koji nisu spremni za tržište rada.

Prevent grupacija i Fondacija Hastor uvidjeli su ovaj problem već ranije, pa više od pola godine provode projekat „Jačanje prakse obrazovanja u BiH – uvođenje dualnog sistema“. Projekat se provodi u okviru programa PrilikaPlus koji podržava Vlada Švicarske i za cilj ima premoščavanje jaza između onoga što pružaju srednje stručne škole i onoga što je potrebno industriji.

„U projektu imamo dvije komponente. Jedna komponenta jeste da djelujemo u okviru neformalnog obrazovanja, neposredno za one poslodavce koji su partneri u ovom projektu ispitujemo njihove potrebe, nakon toga kroz TAKT akademiju, koja je razvila više od 20 planova obuke za određena zanimanja, obučavamo ljudе koji su spremni da se odmah kratkoročno zaposle kod tih poslodavaca, a

druga komponenta jeste to da škole šalju svoju djecu u kompanije, gdje će se djeca upoznati s onim što uče u teoriji, te s modernim tehnologijama, ali će vidjeti i kako je to raditi u jednom poslovnom industrijskom okruženju“, kazao je direktor Fijuljanin.

Na ovaj način moguće je izvršiti popularizaciju zanimanja, dugoročno riješiti problem nedostatka radne snage, odnosno uposlenika u proizvodnji kod poslodavaca koji se bave industrijskom proizvodnjom, te mladim ljudima pokazati da će u budućnosti sa zanimanjima iz srednje stručne škole ipak imati posao, te da ne moraju otici iz Bosne i Hercegovine.

Džulisa Otuzbir

**Travnik**



## Dan otvorenih vrata ASA Prevent grupacije

09.06.2018. godine je u sjedištu ASA Prevent grupacije održan Dan otvorenih vrata, kojem je prisustvovalo više od 120 učenika osnovnih i srednjih škola s područja Kantona Sarajevo.

Uposlenici ASA Prevent grupacije su prisutnim učenicima predstavili rad iste, te je kroz veoma detaljnu prezentaciju učenicima predstavljeno sve ono čime se ova grupacija bavi te su navedene industrije u okviru kojih posluje. Naglašene su komparativne prednosti rada u jednoj takvoj kompaniji i mogućnosti koje pruža potencijalnim uposlenicima kroz svoju poslovnu mrežu. Učenici su rado govorili o tome šta bi voljeli raditi po završetku školovanja, a kolege iz ASA Prevent grupacije su ih svojih savjetima i otvorenošću usmjeravale u pravcu koji smatraju najkorisnijim za njih. Neke od informacija koje su predstavljane dobole su posebnu pažnju i interes učenika:

- komponente iz Prevent grupacije se nalaze u svakom trećem automobilu proizvedenom u Evropi,
- ASA grupacija stabilno raste već 22 godine,
- zajedno, ove dvije grupacije su do sada zapošljavale u projektu po jednog radnika dnevno, i danas ASA Prevent porodica broji 7200 članova.



S obzirom na veliki interes mladih koji svakodnevno pokazuju za rad u okviru ASA Prevent grupacije, već u narednom periodu bit će organizovani novi događaji sličnog karaktera.

Ovaj događaj je aktivnost projekta „Jačanje prakse obrazovanja u BiH – uvođenje dualnog sistema“ koji provode Prevent grupacija i Fondacija Hastor u okviru programa PrilikaPlus koji je podržan od strane Vlade Švicarske.



## Stipendistkinja Belmana Gerin dobitnica Dekanove nagrade

Naša stipendistkinja Belmana Gerin dobitnica je ovogodišnje Dekanove nagrade, priznanja koje se dodjeljuje za deset najboljih studenata na fakultetu. Belmana je studentica drugog ciklusa Agromediterskog fakulteta u Mostaru, smjer Ekologija i upravljanje okolišem u prirodi, a Dekanovu nagradu dobila je na osnovu uspjeha u prvom ciklusu studija koji je uspješno i u roku završila sa prosječnom ocjenom 9,56.

„Među ovih 10 studenata, ja sam na drugom mjestu za prošlu akademsku godinu, a za kompletan prvi ciklus studija sam treći najbolji student na fakultetu!“, javlja nam Belmana.

Kako otkriva, pored njenih roditelja koji joj pružaju nesebičnu podršku, Fondacija Hastor je uvijek stajala uz nju i smatra da za svaki svoj uspjeh uveliko duguje i Fondaciji, jer je već dvanaest godina zaredom stipendistkinja.

„Dio Fondacije postala sam u šestom razredu osnovne škole i održala sam status stipendiste sve do danas, kada sam na kraju prve akademske godine master

studija ostvarila prosjek 10,00 u prvome semestru i koji će, nadam se, održati i u drugom semestru. Kao jedan od najboljih studenata na fakultetu, također, nagrađena sam i učešćem na dvodnevnoj radionici pod nazivom Razrada projekata za EU fondove te sam za istu dobila certifikat. Već četvrtu godinu zaredom, uspješno i redovno obavljam svoje volonterske aktivnosti s velikim zadovoljstvom zbog činjenice da svojoj djeci mogu biti od pomoći, te im zaista želim da budu uspješni dugogodišnji stipendisti Fondacije Hastor, koja nije samo naša materijalna, nego i moralna podrška.“

Istiće da će Fondacija Hastor uvijek biti dio nje, ali i da ona želi zauvijek ostati dijelom iste, kako bi mogla doprinijeti njenom radu i uspjehu cijele zajednice, onoliko koliko je u mogućnosti.

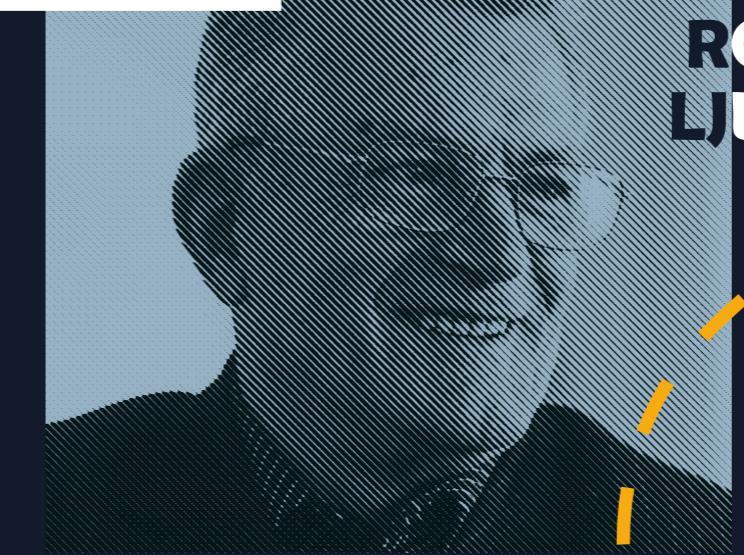
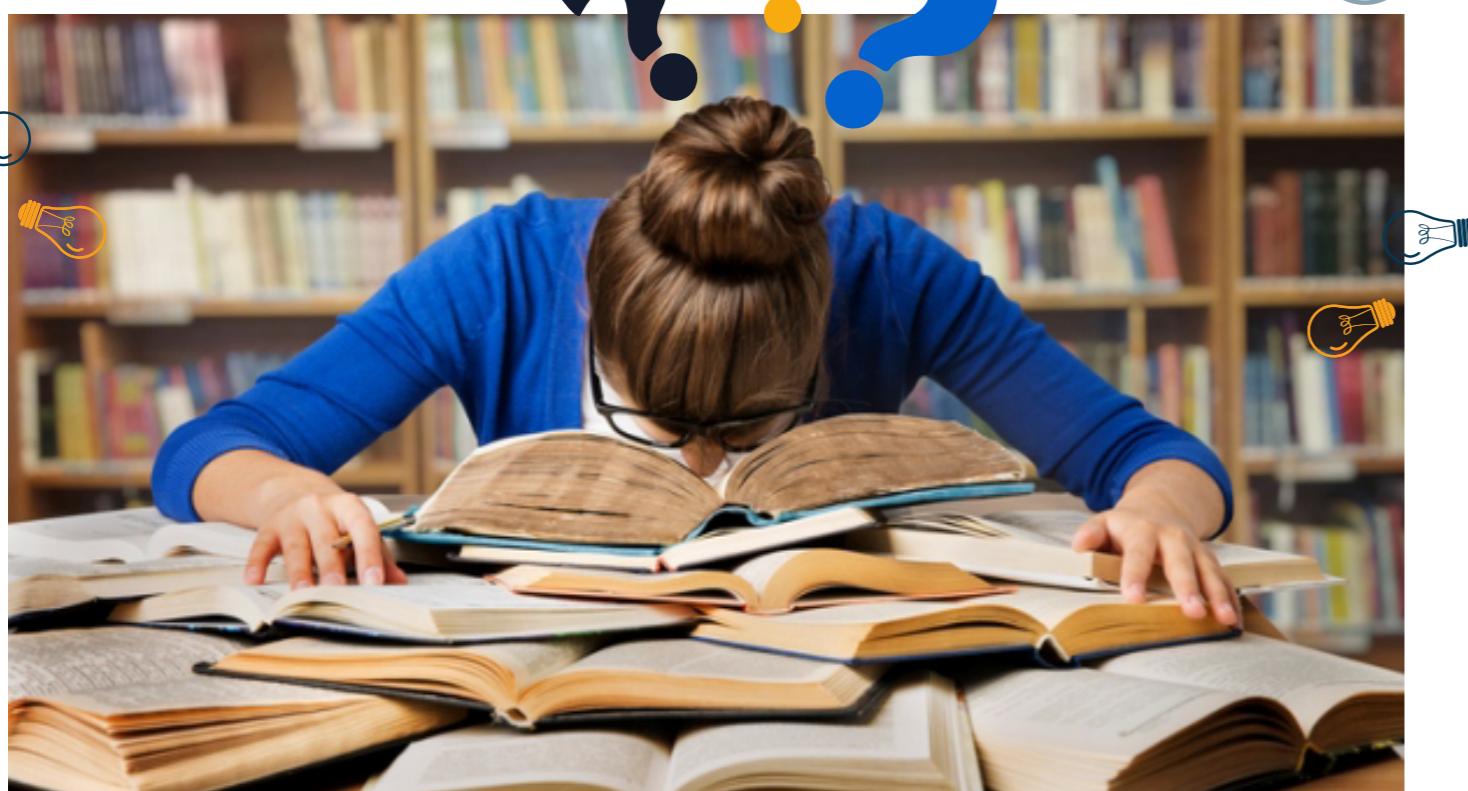
Razim Medinić



## KAKO SE ODMORITI OD UČENJA?

Mnogo puta do sada čitali smo i čuli različite savjete kako efikasno učiti. Međutim, da bismo postigli željene rezultate, tokom učenja neophodan je i odmor, odnosno, pauza od učenja. Pauza od učenja uzima se kako bi se mozak mogao odmoriti, prije nego što se ponovno vraća na posao. Dakle, tokom pauze, cilj je određenim aktivnostima preusmjeriti misli i skrenuti pažnju od učenja kako bismo se dodatno napunili energijom. No, OPREZNO! U nastavku slijedi nekoliko savjeta:

1. Na početku učenja važno je odrediti cilj i raspored, npr. prije pauze želim obraditi 6 lekcija. Nemojte odustati dok ne postignete svoj cilj!
  2. Procijenite sami nakon koliko vremena vam treba pauza i to periodično ponavljajte.
  3. Religozno se držite svog rasporeda!
  4. Ne zaboravite na važnost prehrane! Izbjegavajte konzumirati brzu hranu, odvojite vrijeme i u odmoru od učenja pokušajte napraviti zdravi obrok.
  5. Izdvojite vrijeme i pokušajte vježbati! Ne zaboravite da vježbanjem stimulišete rad mozga, što omogućava bolje pamćenje.
  6. U pauzi od učenja pročitajte knjigu ili zanimljiv članak koji je nevezan uz ono što učite.
  7. Izbjegavajte provjeru Facebook-a i e-maila, pa makar to trajalo samo 15-ak minuta!
  8. Izbjegavajte započinjanje nove serije u periodu dok spremate ispit. Serije vam omogućavaju neograničen izvor odvraćanja pažnje jer jednom kad je počnete pratiti, morat ćete pogledati svih 6 sezona.
  9. Pokušajte u pauzi spavati, ali ne više od 20-ak minuta.
  10. Nakon odmora, prisjetite se naučenog gradiva. Koristite se podsjetnicima koji će vam olakšati prisjećanje onoga što ste pročitali i naučili.
- Tajna uzimanja kvalitetnih pauza od učenja je u organizovanosti!
- (studentski.hr)



## RODITELJSKA LJUBAV

Peter. „Pa neću kupovati sendviće i uštedit ću deset maraka.“ Svi se nasmijasmo. Tada ga majka prigrli i kaže: „Drago moje, ići će majka u gljive, pa ćeš ti imati da kupiš sestrama poklon.“ Kad napustisimo ovu porodicu, Peter prokomentarisala: „Nemaju materijalnih dobara, ali imaju puno ljubavi u porodici. Ovo je jedna od veoma sretnih porodica.“

Dok smo odabrali 38 djece, obišli smo preko 50 porodica iz Kalesije, Memića i Sapne. Odabrana djeca su 9. juna ove godine u pratinji studentica stipendistkinja Fondacije Hastor Belme Gutlić i Amile Mekić autobusom oputovala za Holandiju. Ti rastanci djece i roditelja, susreti tamošnjih roditelja i djece, nakon tri sedmice opet rastanci tamošnjih roditelja i djece i s toliko emocija, suza i smijeha, tuge i radosti ostat će u trajnom sjećanju kao najljepši dio u njihovom životu.

U Buturović Polju ulazim u kuću 14mx10m, na sprat. Kad obavim razgovor zbog kojeg sam došao, pitam domaćina: „Šta će ti ovolika kuća?“ - „Babo pravio za musafire. Nama su često dolazili rođaci, prijatelji i prolaznici na konak, a sad zjapi prazna. Nema ni djece, a kamoli musafira. Ne samo da nema u mene, nego ni u selu, gdje je bilo stotinu djece od pet do petnaest godina, a sad ih nema desetak, svi nekud odoše, ostadoše prazne kuće, samo pokoji starac i starica ili samo jedno u kući“, završi domaćin tužnim glasom kao neko ko na groblju ispraća svoje najmilije.

I dok se vraćam iz tih mesta prateći saobraćajne propise, kroz glavu mi se vraćaju slike sagovornika i njihove rečenice: „...ići će majka u gljive, pa ćeš ti imati da kupiš sestrama poklon“, ili: „svi nekud odoše, ostadoše prazne kuće...“

Ramo Hastor





# Selma Imamović

Na temelju svog dosadašnjeg zalaganja i rada u okviru Fondacije Hastor, te njene velike posvećenosti bazičnoj misiji i suštinskim vrijednostima koje Fondacija živi i njeguje već dugi niz godina, za stipendistkinju mjeseca juna izabrana je **Selma Imamović**.

Selma je studentica prve godine Fakulteta zdravstvenih studija u Sarajevu na odsjeku Laboratorijske tehnologije. Porijeklom je iz Prozora, a osnovnu školu i Opću gimnaziju završava u Bugojnu, nakon čega se odlučuje za pohađanje studija u Sarajevu. Iz razgovora sa Selmom nije bilo teško doći do zaključka kako je njena privrženost i ljubav prema gradu u kojem je odrasla i u kojem je načinila prve značajnije korake ka vlastitoj budućnosti izrazito velika. To se na najbolji način može predočiti njenim riječima: „Odrasla sam u malom mjestu u Bugojnu, sa ljudima koji nikada nisu imali puno, ali sve što su imali dijelili su sa drugima.“

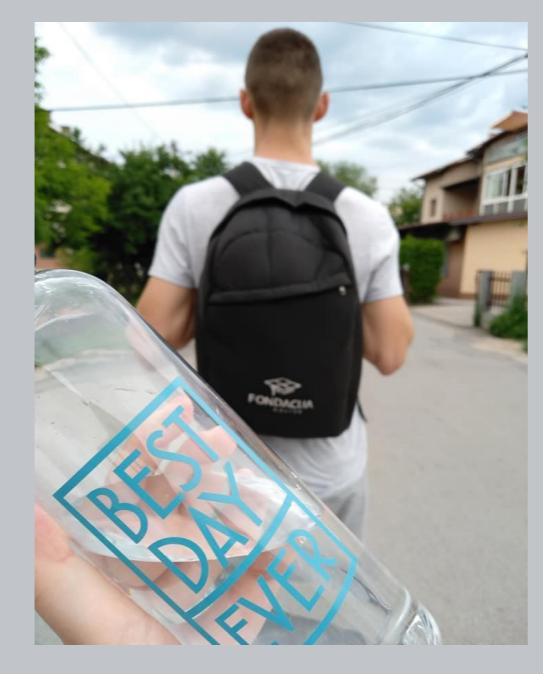
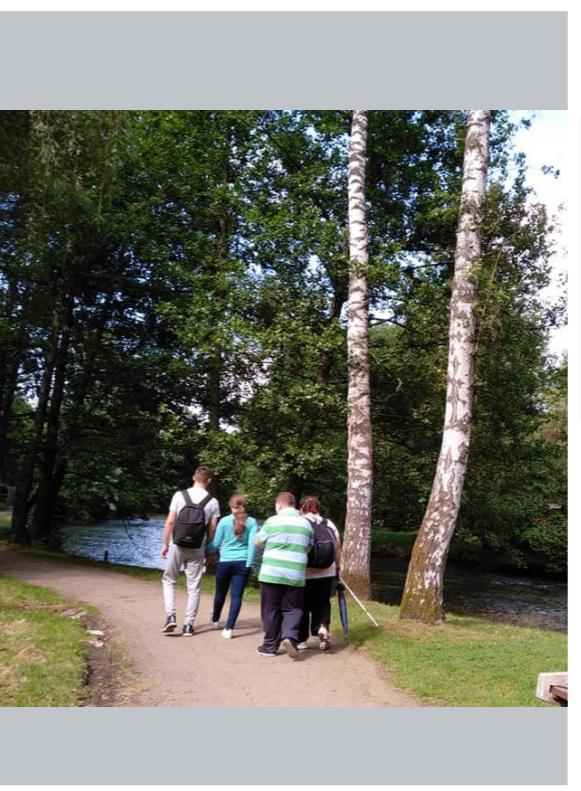
Pored toga što studira, Selma ističe kako su njeni primarna polja interesovanja, još od perioda kada je pohađala osnovnu školu, bila pisanje poezije i jezici. Dakle, to su Selmine velike ljubavi iako nisu dijelom njenog formalnog obrazovanja, pa ni profesionalnog usmjerenja.

Uprkos činjenici da je Selma stipendistkinja Fondacije Hastor tek dvije godine, dakle, od četvrtog razreda srednje škole, u tom periodu uspjela je pokazati svoju posvećenost, prvenstveno

njenim temeljnim vrijednostima, ali i dugoročnim ciljevima kakvi su pomaganje drugim ljudima, te proces izgradnje suštinski kvalitetnijeg bh. društva, čiji su nosioci mladi obrazovani i ambiciozni ljudi. Selma smatra da je sve ono što je učila o vjeri, koja je bila prožeta kroz čitav njen život, praktično vidjela u Fondaciji, a to je prvenstveno diskurs ljubavi, međusobnog uvažavanja i poštovanja. Istiće kako je upravo Fondacija jedan od esencijalnih faktora uspjeha svih njenih stipendista, a pored same finansijske pomoći, ono što cijeni kao posebno značajno, jeste odgovornostkoju je stekla posredstvom volontiranja sa djecom, te uzajamna pomoć i uvažavanje.

Kao svoju najveću želju i dugoročni cilj nakon završetka studija, Selma naročito izdvaja težnju da kroz svoju buduću profesiju na izvjestan način pruži pomoć ljudima kojima, nažalost, zdravstvena zaštita nije dostupna.

Amina Vatreš



**Mehmed Mehić:**  
Fotografije s volonterskog druženja

Na osnovu baze podataka utvrđeno je da su stipendisti i volonteri Fondacije Hastor u proteklom mjesecu zabilježili 14814 volonterskih sati. Kao i do sada, najveći broj volonterskih sati ostvaren je na volonterskim sastancima naših stipendista – studenata, srednjoškolaca i osnovaca na 275 volonterskih radionica u 60 općina širom Bosne i Hercegovine. Ovoj velikoj brojci doprinosi i volonterski angažman naših studenata koji volontiraju u administraciji i redakciji Fondacije Hastor, kao i angažman stipendista koji rade na razvoju i održavanju aplikacije Fondacije Hastor i naše web stranice. Obavezna tema o kojoj su naši stipendisti diskutovali na svojim volonterskim druženjima proteklog mjeseca je „Prirodne ljepote Bosne i Hercegovine - kako ih promovisati“.

Pored obavezne teme, stipendisti su obrađivali i druge interesantne teme, a naši studenti su dio volonterskih sati odvojili kako bi pomogli mlađim stipendistima da što bolje savladaju školsko gradivo.



#### Neke od najzanimljivijih tema:

**Turizam u Bosni i Hercegovini**

**Odijelo kao imperativ**

Vršnjačko nasilje sa osvrtom na „cyberbullying“

**Supermoći u stvarnom životu**

**Razvijanje dječije mašte/podržavanje imaginarnosti ili oslanjanje na realnost**

**Koliko smo svjesni svojih prava**

Medijska pismenost

**Odlazak mladih iz BiH i kako ga spriječiti**

Moj uzor

**Stari bosanski занати**

**Muzika i njen utjecaj na naš život**

**Vrijednost osmijeha i njegove blagodati**

Općine u kojima su u proteklom mjesecu održane volonterske radionice:



# FONDACIJA HASTOR

Fondacija Hastor je najbolja na svijetu  
Ne bismo je mijenjali za cijelu planetu.  
Ona veliko srce ima,  
Puno đaka u okrilje prima.

Obrazovanje je izbor pobjednika,  
To je moto naših učenika.

Mjesečno deset sati volontiramo,  
I svoje slobodno vrijeme  
Zabavno i korisno provodimo.

Učitelj Ramo savjete nam dijeli  
Kako postati učenik vrijedni.

Azra i Ifeta imaju mnogo volje  
Da nam sve objasne što bolje.

Trudimo se da svoje znanje iznesemo što bolje  
A uz to obogaćujemo znanje svoje.

Volontiranju se mnogo radujemo  
I svako novo željno iščekujemo.

Iman Šunje  
Nejra Marić